Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus EU:n puolustusrahastosta”

(2018/C 247/08)

Esittelijä: Dainis Turlais (LV, ALDE), Riian kaupunginvaltuuston jäsen

Viiteasiakirjat: Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelman perustamisesta EU:n puolustusteollisuuden kilpailukyvyn ja innovointikapasiteetin tukemiseksi

COM(2017) 294 final – 2017/0125(COD)

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle EU:n puolustusrahaston käyttöönotosta

COM(2017) 295 final

I **MUUTOSEHDOTUKSET**

Muutosehdotus 1

Lisätään johdanto-osan viimeisen viitteen jälkeen uusi viite.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	ottavat huomioon 23 jäsenvaltion 13. marraskuuta 2017 hyväksymän turvallisuus- ja puolustusasioita koskevan pysyvän rakenteellisen yhteistyön Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 42 artiklan 6 kohdan ja 46 artiklan sekä siihen liitetyn pöytäkirjan N:o 10 pohjalta,

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 2 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(2) Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelma, jäljempänä ”ohjelma”, olisi perustettava unionin puolustusteollisuuden kilpailukyvyn ja innovointikapasiteetin edistämiseksi. Ohjelmalla ***olisi pyrittävä parantamaan*** unionin puolustusteollisuuden ***kilpailukykyä***, mukaan lukien kyberturvallisuus, tukemalla yritysten välistä yhteistyötä puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisvaiheessa. Tutkimus- ja teknologiavaihetta seuraavaan kehittämisvaiheeseen liittyy huomattavia riskejä ja kustannuksia, jotka haittaavat tutkimustulosten käyttämistä ja vaikuttavat kielteisesti unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn. Ohjelman tarkoituksena on tukea kehittämisvaihetta, mikä helpottaisi puolustusalan tutkimustulosten käyttämistä sekä auttaisi kaventamaan tutkimuksen ja tuotannon välistä kuilua ja edistäisi kaikkia innovoinnin muotoja. Ohjelmalla on määrä täydentää SEUT-sopimuksen 182 artiklan mukaisesti toteutettavia toimia, mutta se ei koske puolustustuotteiden ja -teknologioiden tuotantoa.	(2) Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelma, jäljempänä ”ohjelma”, olisi perustettava unionin puolustusteollisuuden kilpailukyvyn ja innovointikapasiteetin edistämiseksi ***sekä unionin puolustusvarojen käytön yleiseksi tehostamiseksi ja siten EU:n strategisen riippumattomuuden parantamiseksi***. Ohjelmalla ***tulee varmistaa*** unionin puolustusteollisuuden ***kilpailukyky***, mukaan lukien kyberturvallisuus, tukemalla ***useiden eri maiden*** yritysten ***ja erityisesti pk-yritysten*** välistä yhteistyötä puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisvaiheessa. Tutkimus- ja teknologiavaihetta seuraavaan kehittämisvaiheeseen liittyy huomattavia riskejä ja kustannuksia, jotka haittaavat tutkimustulosten käyttämistä ja vaikuttavat kielteisesti unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn. Ohjelman tarkoituksena on tukea kehittämisvaihetta, mikä helpottaisi puolustusalan tutkimustulosten käyttämistä sekä auttaisi kaventamaan tutkimuksen ja tuotannon välistä kuilua ja edistäisi kaikkia innovoinnin muotoja. Ohjelmalla on määrä täydentää SEUT-sopimuksen 182 artiklan mukaisesti toteutettavia toimia, mutta se ei koske puolustustuotteiden ja -teknologioiden tuotantoa.

Muutosehdotus 3

Johdanto-osan 3 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(3) Ohjelmalla on tarkoitus parantaa puolustusteollisuuden mittakaavaetujen hyödyntämistä, mikä tukisi yritysten välistä yhteistyötä puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisessä.	(3) Ohjelmalla on tarkoitus parantaa puolustusteollisuuden mittakaavaetujen hyödyntämistä, mikä tukisi ***yhtäältä jäsenvaltioiden ja toisaalta*** yritysten välistä yhteistyötä puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisessä ***edistäen näin sotilaallisten järjestelmien standardointia ja parantaen samalla niiden yhteentoimivuutta***.

Muutosehdotus 4

Johdanto-osan 4 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(4) Ohjelman olisi oltava käytössä kahden vuoden ajan 1 päivän tammikuuta 2019 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisen ajan, ja ohjelman toteuttamiseksi tarvittava määrä olisi määritettävä tälle ajanjaksolle.	(4) Ohjelman olisi oltava käytössä kahden vuoden ajan 1 päivän tammikuuta 2019 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisen ajan, ja ohjelman toteuttamiseksi tarvittava määrä olisi määritettävä tälle ajanjaksolle. ***Jotta ohjelma voidaan rahoittaa Euroopan unionin yleisestä talousarviosta, olisi tätä tarkoitusta varten korvamerkittävä 500 miljoonaa euroa käypinä hintoina. Koska ohjelma on uusi aloite, sitä ei voitu ennakoida laadittaessa monivuotista rahoituskehystä 2014–2020, joten kielteisen vaikutuksen välttämiseksi olemassa olevien monivuotisten ohjelmien rahoitukseen kyseinen määrä olisi otettava yksinomaan kohdentamattomasta liikkumavarasta monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistettujen vuotuisten enimmäismäärien mukaisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi hyväksyttävä lopullinen määrä vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.***

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 5

Johdanto-osan 5 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(5) Ohjelma olisi toteutettava noudattaen täysimääräisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 ([6]). Rahoitus voidaan myöntää erityisesti avustuksina. Tarvittaessa voidaan käyttää rahoitusvälineitä tai julkisia hankintoja. ([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).	(5) Ohjelma olisi toteutettava noudattaen täysimääräisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 ([6]). Rahoitus voidaan myöntää erityisesti avustuksina. Tarvittaessa voidaan käyttää rahoitusvälineitä tai julkisia hankintoja***, ja myös yhdistelymekanismit voisivat olla kiintoisia***. ([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

Perustelu

—

Muutosehdotus 6

Johdanto-osan 10 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(10) Koska ohjelman tavoitteena on tukea unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä lieventämällä yhteistoimintahankkeiden kehittämisvaiheen riskiä, ohjelmasta olisi voitava rahoittaa puolustustuotteiden ja -teknologian kehittämiseen liittyviä toimia, joita ovat erityisesti yhteisten teknisten eritelmien määritteleminen, suunnittelu, prototyypin luominen, testaaminen, hyväksyminen, sertifiointi sekä toteutettavuustutkimukset ja muut tukitoimenpiteet. Tämä koskee myös olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden päivittämistä.	(10) Koska ohjelman tavoitteena on ***vahvistaa EU:n strategista autonomiaa, parantaa sen puolustusvalmiuksia ja*** tukea unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä lieventämällä yhteistoimintahankkeiden kehittämisvaiheen riskiä, ohjelmasta olisi voitava rahoittaa puolustustuotteiden ja -teknologian kehittämiseen liittyviä toimia, joita ovat erityisesti yhteisten teknisten eritelmien määritteleminen, suunnittelu, prototyypin luominen, testaaminen, hyväksyminen, sertifiointi sekä toteutettavuustutkimukset ja muut tukitoimenpiteet. Tämä koskee myös ***jäsenvaltioiden kehittämien*** olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden päivittämistä.

Muutosehdotus 7

Johdanto-osan 13 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(13) Koska ohjelman tavoitteena on parantaa unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä, tukea olisi voitava myöntää vain sellaisille yhteisöille, jotka ovat sijoittautuneita unioniin ja jotka ovat jäsenvaltioiden tai niiden kansalaisten tosiasiallisessa määräysvallassa. Jotta voidaan varmistaa unionin ja sen jäsenvaltioiden olennaisten turvallisuusetujen suojeleminen, sellaisten infrastruktuurien, laitteiden, varojen ja resurssien, joita tuensaajat ja alihankkijat käyttävät ohjelmasta rahoitetuissa toimissa, on sijaittava jäsenvaltioiden alueella.	(13) Koska ohjelman tavoitteena on parantaa unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä, tukea olisi voitava myöntää vain sellaisille yhteisöille, jotka ovat sijoittautuneita unioniin ja jotka ovat jäsenvaltioiden tai niiden kansalaisten tosiasiallisessa määräysvallassa. Jotta voidaan varmistaa unionin ja sen jäsenvaltioiden olennaisten turvallisuusetujen suojeleminen, sellaisten infrastruktuurien, laitteiden, varojen ja resurssien, joita tuensaajat ja alihankkijat käyttävät ohjelmasta rahoitetuissa toimissa, on sijaittava jäsenvaltioiden alueella. ***Rajat ylittävässä yhteistyössä tulee suojella EU:hun sijoittautuneita yrityksiä kolmansiin maihin sijoittautuneiden yritysten vaikutukselta.***

Muutosehdotus 8

Johdanto-osan 21 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(21) Komissio laatii monivuotisen työohjelma, joka vastaa ohjelman tavoitteita. Jäsenvaltioiden komitean, jäljempänä ”ohjelmakomitea”, olisi autettava komissiota työohjelman laatimisessa. Koska unioni tunnustaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä) koskevassa politiikassaan pk-yritykset unionin talouskasvun, innovoinnin, työllistämisen ja sosiaalisen integraation avaintekijäksi ja koska tuettavat toimet edellyttävät yleensä valtioiden välistä yhteistyötä, on tärkeää, että työohjelmassa otetaan huomioon ja mahdollistetaan pk-yritysten osallistuminen yli rajojen ***ja*** että ***osa*** kokonaistalousarviosta ***kohdennetaan tällaiseen toimeen***.	(21) Komissio laatii monivuotisen työohjelma, joka vastaa ohjelman tavoitteita. Jäsenvaltioiden komitean, jäljempänä ”ohjelmakomitea”, olisi autettava komissiota työohjelman laatimisessa. Koska unioni tunnustaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä) koskevassa politiikassaan pk-yritykset unionin talouskasvun, innovoinnin, työllistämisen ja sosiaalisen integraation avaintekijäksi ja koska tuettavat toimet edellyttävät yleensä valtioiden välistä yhteistyötä, on tärkeää, että työohjelmassa otetaan huomioon ja mahdollistetaan pk-yritysten osallistuminen yli rajojen ***siten,*** että ***annettavien avustusten määrä on vähintään 20 prosenttia vuotuisesta*** kokonaistalousarviosta.

Muutosehdotus 9

Lisätään uusi kappale johdanto-osan 25 kappaleen jälkeen.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	(26) Komission olisi painotettava alueellista ja paikkakohtaista lähestymistapaa, jossa kaikkien jäsenvaltioiden pk-yrityksille, alueellisille klustereille ja alueille jaetaan tietoa ohjelman tarjoamista tukimahdollisuuksista sekä muista puolustusalan rahoitusmahdollisuuksista erityisesti alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden tukemiseksi.

Muutosehdotus 10

2 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2 artikla	*2 artikla*
Tavoitteet	**Tavoitteet**
Ohjelmalla on seuraavat tavoitteet:	Ohjelmalla on seuraavat tavoitteet:
a) unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja innovointikapasiteettia edistetään tukemalla toimia niiden kehittämisvaiheessa;	a) unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja innovointikapasiteettia edistetään tukemalla toimia niiden kehittämisvaiheessa;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) yritysten, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset, välistä yhteistyötä tuetaan ja vivutetaan kehitettäessä teknologioita tai tuotteita jäsenvaltioiden unionissa yhteisesti sopimien puolustusvoimavarojen prioriteettien mukaisesti;	b) yritysten, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset, välistä yhteistyötä tuetaan ja vivutetaan kehitettäessä teknologioita tai tuotteita jäsenvaltioiden unionissa yhteisesti sopimien puolustusvoimavarojen prioriteettien mukaisesti;
c) puolustusalan tutkimustulosten käyttöä parannetaan sekä tutkimuksen ja kehittämisen välistä kuilua kavennetaan.	c) puolustusalan tutkimustulosten käyttöä parannetaan sekä tutkimuksen ja kehittämisen välistä kuilua kavennetaan;
	d) puolustus- ja turvallisuusvalmiuksia vahvistetaan EU:n ulkorajoilla sijaitsevissa jäsenvaltioissa.

Perustelu

Ohjelman tulee olla osallistava ja mahdollistaa tuensaajien valikoituminen kaikista jäsenvaltioista yli maantieteellisten rajojen. EU:n ulkorajoilla sijaitsevilla jäsenvaltioilla tulisi olla ulkorajojen valvonta- ja puolustusvelvoitteiden täytäntöönpanemiseksi mahdollisuus kehittää älykästä erikoistumista puolustusteollisuuden alalla.

Muutosehdotus 11

3 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3 artikla	*3 artikla*
Talousarvio	**Talousarvio**
Ohjelman toteuttamiselle kaudella 2019–2020 vahvistettu määrä on 500 miljoonaa euroa käypinä hintoina.	Ohjelman toteuttamiselle kaudella 2019–2020 vahvistettu määrä on 500 miljoonaa euroa käypinä hintoina. ***Nämä määrärahat on otettava yksinomaan kohdentamattomasta liikkumavarasta eikä määrärahojen siirroista.***

Perustelu

Ei ole asianmukaista, että monivuotisen rahoituskehyksen laatimisen aikaan ennakoimattoman ohjelman määrärahat otettaisiin nykyisille EU-ohjelmille varatuista varoista.

Muutosehdotus 12

4 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Yleiset rahoitussäännökset	**Yleiset rahoitussäännökset**
Unionin rahoitustukea voidaan myöntää asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukaisina rahoitustyyppeinä, joita ovat erityisesti ***seuraavat:***	Unionin rahoitustukea voidaan myöntää asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukaisina rahoitustyyppeinä, joita ovat erityisesti avustukset ***ja tietyissä tapauksissa myös*** rahoitusvälineet ***ja*** julkiset hankinnat. ***Unionin rahoitustukea voidaan myöntää tekniseen apuun pk-yritysten hankkeiden valmistelua varten.***
a) avustukset;	
b) rahoitusvälineet;	
c) julkiset hankinnat.	

Muutosehdotus 13

7 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tukikelpoiset yhteisöt	**Tukikelpoiset yhteisöt**
Tuensaajien on oltava unioniin sijoittautuneita yrityksiä, joista jäsenvaltiot ja/tai jäsenvaltioiden kansalaiset omistavat yli 50 prosenttia ja jotka ovat niiden tosiasiallisessa määräysvallassa 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti joko suoraan tai yhden tai useamman muun yrityksen välityksellä. Lisäksi kaikkien infrastruktuurien, välineiden, varojen ja resurssien, joita osallistujat, mukaan lukien alihankkijat ja muut kolmannet osapuolet, käyttävät ohjelmasta rahoitetuissa toimissa, on sijaittava jäsenvaltioiden alueella koko toimen keston ajan.	Tuensaajien on ***täytettävä rajat ylittävään yhteistyöhön liittyvät kriteerit ja*** oltava unioniin sijoittautuneita yrityksiä, joista jäsenvaltiot ja/tai jäsenvaltioiden kansalaiset omistavat yli 50 prosenttia ja jotka ovat niiden tosiasiallisessa määräysvallassa 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti joko suoraan tai yhden tai useamman muun yrityksen välityksellä. ***Sama koskee niiden alihankkijoita.*** Lisäksi kaikkien infrastruktuurien, välineiden, varojen ja resurssien, joita osallistujat, mukaan lukien alihankkijat ja muut kolmannet osapuolet, käyttävät ohjelmasta rahoitetuissa toimissa, on sijaittava jäsenvaltioiden alueella koko toimen keston ajan.

Muutosehdotus 14

10 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Myöntämisperusteet	**Myöntämisperusteet**
Rahoitettaviksi ehdotetut toimet on arvioitava seuraavin kumulatiivisin perustein:	Rahoitettaviksi ehdotetut toimet on arvioitava seuraavin kumulatiivisin perustein:
a) huippuosaaminen;	a) huippuosaaminen;
b) puolustusteollisuuden innovoinnin ja teknologian kehittämisen edistyminen ja sitä kautta tapahtuva unionin puolustusteknologian alan riippumattomuuden lisääntyminen; ja	b) puolustusteollisuuden innovoinnin ja teknologian kehittämisen edistyminen ja sitä kautta tapahtuva unionin puolustusteknologian alan riippumattomuuden lisääntyminen; ja

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
c) unionin turvallisuus- ja puolustusetujen turvaaminen puolustusteknologioita parantamalla ja sitä kautta tapahtuva jäsenvaltioiden unionissa yhteisesti sopimien puolustusvoimavarojen prioriteettien täytäntöönpanon edistyminen; ja	c) unionin turvallisuus- ja puolustusetujen turvaaminen puolustusteknologioita parantamalla ja sitä kautta tapahtuva jäsenvaltioiden unionissa yhteisesti sopimien puolustusvoimavarojen prioriteettien täytäntöönpanon edistyminen; ja
d) elinkelpoisuus, jonka tuensaajat todentavat etenkin osoittamalla, että tukikelpoisen toimen loput kustannukset katetaan muilla rahoitustavoilla, kuten jäsenvaltioiden rahoitusosuuksilla; ja	d) elinkelpoisuus, jonka tuensaajat todentavat etenkin osoittamalla, että tukikelpoisen toimen loput kustannukset katetaan muilla rahoitustavoilla, kuten jäsenvaltioiden rahoitusosuuksilla; ja
e) kun kyseessä ovat 6 artiklan 1 kohdan b–e alakohdassa kuvatut toimet, Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukyvyn edistyminen, jonka tuensaajat todentavat osoittamalla, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet tuottamaan ja hankkimaan yhdessä valmiin tuotteen tai teknologian koordinoidulla tavalla tarvittaessa yhteisin hankinnoin.	e) kun kyseessä ovat 6 artiklan 1 kohdan b–e alakohdassa kuvatut toimet, Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukyvyn edistyminen, jonka tuensaajat todentavat osoittamalla, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet tuottamaan ja hankkimaan yhdessä valmiin tuotteen tai teknologian koordinoidulla tavalla tarvittaessa yhteisin hankinnoin.
	Pk-yritysten tukemiseen ja EU:n ulkoraja-alueiden turvallisuus- ja puolustusvalmiuksien kehittämiseen liittyvästä ohjelman osiosta rahoitettaviksi ehdotetut toimet on arvioitava seuraavin perustein:
	a) huippuosaaminen;
	b) kyky kehittää turvallisuus- ja puolustusalalle integroitu sotateollisuusyritysten järjestelmä;
	c) elinkelpoisuus, jonka tuensaajat todentavat osoittamalla, että loput kustannukset katetaan muilla rahoitustavoilla, kuten jäsenvaltioiden rahoitusosuuksilla.

Perustelu

—

Muutosehdotus 15

13 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Työohjelma	**Työohjelma**
Työohjelmassa on varmistettava, että ***merkityksellinen osa*** kokonaisbudjetista suunnataan toimiin, joilla mahdollistetaan pk-yritysten osallistuminen yli rajojen.	Työohjelmassa on varmistettava, että ***vähintään 20 prosenttia*** kokonaisbudjetista suunnataan toimiin, joilla mahdollistetaan pk-yritysten osallistuminen yli rajojen.

Perustelu

—

II **POLIITTISET SUOSITUKSET**

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. toteaa, että maailmassa on yhä enemmän erilaisia turvallisuusriskejä (sotia, aseellisia konflikteja, terrorismia, laitonta muuttoliikettä, korruptiota, populismia). EU:n jäsenvaltioilla ja kullakin alueella on omanlaisiaan turvallisuusongelmia. Euroopan alueiden komitea (AK) kannattaa ehdotettua Euroopan puolustusalan ohjelmaa ja sen tavoitteita: parannetaan unionin puolustusteollisuuden valmiuksia, kyberpuolustusta, kilpailukykyä ja innovointia sekä puolustusalan tutkimustulosten käyttöä, edistetään yritysten välistä yhteistoimintaa puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisessä ja toteutetaan pitkäaikaisia jäsenvaltioiden välisiä yhteistyöhankkeita. Komitea suhtautuu myönteisesti aloitteeseen perustaa EU:n puolustusrahasto, joka kattaa sekä Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelman että puolustustutkimusta koskevan valmistelutoimen.

2. katsoo, että kunkin valtion ja koko EU:n turvallisuuden kaksi keskeistä tukipilaria ovat taloudellinen potentiaali sekä yhteiskunnan yhtenäisyys ja yhteenkuuluvuus. Yhden jäsenvaltion turvallisuudesta on tullut koko EU:n turvallisuutta. EU:n tulee kasvattaa rooliaan turvallisuuden alalla, ja siitä on tultava vahva maailmanlaajuinen rauhanrakentaja.

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattaminen

3. katsoo, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 173 artikla on tarkoituksenmukainen oikeusperusta ohjelmalle, sillä se liittyy teollisuuden kilpailukykyyn.

4. korostaa, että ohjelman toteuttamista hallinnoi Euroopan puolustusvirasto, joka on vain neuvostolle vastuussa oleva sääntelyvirasto. Ei myöskään ole yleisenä tapana, että sääntelyvirasto hallinnoi näin suuria budjettimäärärahoja. AK kehottaakin Euroopan komissiota huolehtimaan mahdollisimman suuresta avoimuudesta ohjelman toiminnassa ja ottamaan mallia Euroopan parlamentille vastuussa olevien toimeenpanovirastojen toiminnasta.

5. kehottaa komissiota hyödyntämään EU:n kaikkien jäsenvaltioiden potentiaalin sen sijasta, että tuki keskitettäisiin vain tietyille alueille, ja pitämään mielessä, että aluekehityksellä on merkitystä myös EU:n jäsenvaltioiden sisäiselle turvallisuudelle ja että se on yksi EU:n kehitystavoitteista.

6. pyytää kiinnittämään huomiota EU:n ulkoraja-alueiden turvallisuus- ja puolustusvalmiuksien kehittämiseen.

Keskittyminen EU-tason lisäarvoon

7. painottaa, että EU voi saavuttaa rauhan, vapauden, tasa-arvon ja vakauden tekemällä yhteistyötä jäsenvaltioiden hallitusten kanssa silloin, kun kyse on eurooppalaisesta lisäarvosta. Tämä tulee sisällyttää myös EU:n puolustusrahaston toimintasuunnitelmaan.

8. kannattaa Euroopan komission aloitetta käyttää sen kaikkia toimivaltuuksia EU:n jäsenvaltioiden puolustusvalmiuksien vahvistamiseksi ja valtioiden välisen yhteistyön edistämiseksi, jotta varmistetaan syvempi yhdentyminen ja määritellään selkeämpi suunta sille, miten valtioiden puolustusvoimavarojen suunnittelua ja kilpailukykyisten integroitujen toimitusketjujen kehittämistä voidaan tukea.

9. muistuttaa, että kilpailukykyisten integroitujen toimitusketjujen kehittäminen EU:n alueelle edellyttää jäsenvaltioilta poliittista tahtoa sitoutua niiden kehittämiseen. EU:n puolustusrahaston puitteissa olisi luotava jäsenvaltioille edellytykset toteuttaa puolustustuotteisiin ja -teknologioihin liittyviä yhteisiä toimia ja edistettävä tällaista toimintaa.

10. painottaa, että EU:n strategista autonomiaa ja unionin puolustusvalmiuksia on pyrittävä aktiivisesti parantamaan. On tuettava unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tarkistettava hyvin huolellisesti, ovatko tuen hakijat todellakin EU:n alueelta. Sekä pääasiallisten toimeksisaajien että alihankkijoiden on oltava Euroopan unioniin sijoittautuneita ja vähintään puoliksi jäsenvaltioiden tai EU:n luonnollisten tai oikeushenkilöiden omistamia ja tosiasiallisesti eurooppalaisen pääoman määräysvallassa. Kyseisten yritysten hallinnon ja tosiasiallisen valvonnan on tapahduttava Euroopan unionin alueella. Euroopan komission on myös varmistettava, ettei mikään konsortioon osallistuva organisaatio ole jonkin kolmannen maan tosiasiallisessa määräysvallassa.

11. korostaa, ettei EU:n puolustusrahaston ole tarkoitus korvata jäsenvaltioiden toimia vaan täydentää niitä rajatylittävillä hankkeilla, joita yksittäiset jäsenvaltiot eivät kykene rahoittamaan. EU:n puolustusrahasto täydentää yhteisvaikutuksessa jäsenvaltioiden, Naton ja muiden tahojen kansainvälisten investointien kanssa jäsenvaltioiden toimia ja antaa eurooppalaiselle puolustuspolitiikalle selkeää EU-tason lisäarvoa.

Pienten ja keskisuurten yritysten nivominen Euroopan puolustusalan toimitusketjuihin

12. pitää myönteisenä EU:n puolustusrahastossa noudatettavaa koko elinkaaren kattavaa lähestymistapaa, jonka mukaan tukea annetaan rahaston kahdessa osiossa puolustustuotteita ja -teknologioita koskevaan tutkimukseen sekä tällaisten tuotteiden ja teknologioiden kehittämiseen.

13. kehottaa erityisesti antamaan hankehakemuksia arvioitaessa lisäpisteitä sellaisille konsortioille, joissa on mukana suurempi määrä pk-yrityksiä.

14. kiinnittää huomion siihen, että EU:n puolustusrahaston molempien osioiden kehityksen tärkeänä ennakkoedellytyksenä on, että voimavarojen suunnittelua varten on olemassa tehokas mekanismi, jonka puitteissa asetetaan ensisijaiset tutkimus- ja voimavaratavoitteet ja koordinoidaan tiiviisti molempia osioita.

15. katsoo, että EU:n myöntämällä lisärahoituksella tulee tukea EU:n puolustusteollisuutta sen omalla alueella, ja kannattaa komission tiedonannossaan esittämää tuensaajan määritelmää.

16. kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti rahaston molempien osien hallinnointiin ja määrittelemään tarpeensa ja prioriteettinsa.

17. suhtautuu myönteisesti komission suunnitelmiin tehostaa siviiliteknologioiden sotilaskäyttöä. Komitea katsoo, että kyseisiin teknologioihin investoiminen tarjoaa erinomaisen tilaisuuden vauhdittaa EU:n talouskasvua ja luoda korkeatasoisia työpaikkoja, sillä niihin kytkeytyy monia eri aloja, joista esimerkkeinä voidaan mainita elektroniikka, ilmailu, robotiikka, suurteholaskenta, avaruus, tekstiilit, rakentaminen, televiestintä, valvonta, energia ja navigointi.

18. kehottaa ottamaan huomioon, että näiden innovatiivisten teknologioiden parissa työskentelevät yritykset ovat pääasiassa startup-yrityksiä ja pk-yrityksiä, jotka pystyvät asianmukaisen tuen turvin edistämään merkittävästi EU:n puolustusalan teknistä kehitystä. Komission päätös tällä alalla toimivien pk-yritysten kohdennetusta tukemisesta on merkityksellinen ja myönteinen.

19. kehottaa parantamaan asianomaisten toimiyksiköiden välistä koordinointia, jotta aiheesta kiinnostuneet saisivat tietoa ja voitaisiin kehittää uusia kaksikäyttötuotteita ja -teknologioita. Euroopan unionin tulee hyödyntää tämä valtava potentiaali kasvun ja kilpailukyvyn edistämiseksi.

20. yhtyy Euroopan komission kantaan, jonka mukaan pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua rajatylittäviin hankkeisiin tulee parantaa. Tätä on tarkoitus tukea rahallisesti EU:n puolustusrahaston varoista. On pidettävä mielessä, että pk-yritysten nivomisen Euroopan puolustusalan toimitusketjuihin on palveltava sitä tarkoitusta, että EU:n turvallisuus ja puolustus, kilpailukyky sekä strateginen autonomia vahvistuvat. EU:n puolustusrahaston tulee tarjota kannustimia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

21. katsoo, että komission tulee hyödyntää kaikkia sen käytettävissä olevia välineitä varmistaakseen, että pk-yritykset koko unionin alueelta saavat yhtäläiset mahdollisuudet EU:n puolustusrahaston tarjoamaan tukeen. Innovoinnin saavutukset eivät ole mitattavissa lyhyellä aikavälillä, ja niihin pääseminen edellyttää perusteellista pohjatyötä. Systemaattisen ja kaikilla tasoilla koordinoidun investointipolitiikan käyttöönotto kannustaisikin varmasti EU:n innovatiivisimpia teknologiayrityksiä ryhtymään pk-yrityksiin investoiviksi strategisiksi sijoittajiksi.

22. kehottaa komissiota edistämään seuraavia tapoja lisätä pk-yritysten osallistumista puolustusalan hankkeisiin:

— Yhteistyöhankkeiden rahoituksen myöntämisperusteisiin tulee lisätä nykyistä monivuotista rahoituskehystä sovellettaessa ehto vähintään kahdesta jäsenvaltiosta ja kolmesta yrityksestä. On tärkeää, että ehdotetut hankkeet ovat todellakin rajatylittäviä ja ovat omiaan vähentämään EU:n puolustusalan markkinoiden pirstaleisuutta. Myöntämisperusteiden nojalla pitäisi antaa lisäpisteitä sellaisille konsortioille, joissa on mukana enemmän yrityksiä ja jäsenvaltioita.

— Sellaisten konsortioiden, joissa on mukana suurempi määrä pk-yrityksiä, olisi oltava etusijalla vastaaviin, mutta vähemmän pk-yrityksiä käsittäviin ehdotuksiin nähden.

— Mahdollisuuksien mukaan ainakin yhden tutkimus- ja kehittämisaiheen tulee komitean mielestä olla pk-yrityksiin liittyvä, kuten tutkimusalalla julkaistavissa ehdotuspyynnöissä jo on.

— Olisi luotava vakaa viestintäjärjestelmä asiaan liittyvien komission eri yksiköiden yhteisten tiedotustoimien koordinoimiseksi. Tällaisen järjestelmän keskeisiä hyviä puolia olisi yksi yhteinen tietokeskus, josta saisi tietoa kaikista rahoitusmahdollisuuksista, myös kaikista puolustus- ja kaksikäyttöalalla toteutettavista asiaankuuluvista EU-ohjelmista. Viestintäjärjestelmän puitteissa on tärkeää julkistaa esimerkkejä hyvistä käytännöistä.

— Komission päätös varata osa EU:n puolustusrahaston varoista pk-yrityksille ja erityisesti sellaisiin hankkeisiin, joihin osallistuu pk-yrityksiä rajojen ylitse, on hyvä. Komitea kannattaa sitä, että 20 prosenttia talousarviosta osoitettaisiin tällaisiin hankkeisiin.

Rahoitus

23. muistuttaa, että EIP-ryhmä on merkittävä investointikumppani kaksikäyttöteknologiahankkeissa, joissa pk-yrityksiä on tärkeässä asemassa sotilastarvikkeiden ja -teknologian siviilikäytön, kyberturvallisuuden, rokotteiden sekä biologisten uhkien torjunnan, televiestinnän ja it-infrastruktuurin aloilla.

24. painottaa, että puolustusalan erityispiirteiden takia pankin kaikki palvelut eivät sovellu pk-yritysten tukemiseen. Komitea antaa arvoa EIP:n proaktiiviselle lähestymistavalle, joka mahdollistaa muiden välineiden, kuten luottojen, takausten ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen, hyödyntämisen.

25. katsoo, ettei EU:n puolustusrahaston käyttöönottamista pidä käyttää tekosyynä sille, että koheesiopolitiikan määrärahoja supistetaan tai että niihin vaikutetaan jollain tavalla. Koheesiopolitiikan on jatkossakin oltava Euroopan unionin tärkein julkisen investoinnin väline, jonka tavoitteena on parantaa Euroopan yhdentymistä sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden avulla.

Bryssel 23. maaliskuuta 2018.

Euroopan alueiden komitean puheenjohtaja

Karl-Heinz LAMBERTZ